

708 Népművelési Központ 1949

Újszerű kiállítást rendezett a Népművelési Központ a századforduló festőinek képeiből, mely a XIX. század végének és a XX. század elejének társadalmi ellentéteit mutatja be.

tesen veti ki magából az értékelent, a társadalmilag is haszontalant és károsat.

Sz. P.

BUDAPESTRE VONATKOZÓ ÚJSÁGCIKKEK

Szerző: Sz. P. és Szokolák
Cím: Festészet és Társadalom

Forrás: Szabad Szó és Magyar Nemzet

1949 febr. 20 és 17

(Hely) (Idő) (Köt. v. füz.) (Oldal)

Os
Tárgy
Hely
Idő
Személy
Helyszám

Székesfővárosi házinyi

„Festészet és társadalom“

Bóka László államtitkár megnyitotta a Fővárosi Népművelési Központ „Festészet és társadalom“ című kiállítását, amely a századforduló körüli legjobb magyar festők munkáit mutatja be. „Az itt kiállított képek — mondotta az államtitkár — azok számára is világossá teszik a művészet összefüggését a társadalmi élettel, akik eddig még nem sokat foglalkozhattak a képzőművészettel.“

Szabad Szó
10/15

A magyar arisztokrácia s az arisztokráciát majmoló polgárság festői: Benczur, Lotz Károly, Liesen-Mayer, híven kiszolgálták megrendelőiket hamis, romantikus képeikkel. Hízelegtek, megtagadták sajátmagukat a karrier lehetősége miatt s tehetségüket a fény és pompa hazug ábrázolásának szentelték. Képeik külsőben mutatásak, portréik „hasonlítanak“ a modellhez, de tartalmukban sohasem őszinték. Liesen-Mayer megfesti Mária Teréziát, amint egy szegény asszony gyermekét szoptatja.

Pompás ruhában, szinte kacéran, émélygősen jeleníti meg a királynőt; főcélja, hogy a mindenható udvar kegyeit megnyerje.

Maga Munkácsi egyik legtehetségesebb festőnk volt, de a tehetsége önmagában nem őrizhette meg attól, hogy kora társadalmának eldítéleteivel megalkudjék. Hollósy Simon, Bihari Sándor, Réti István már más csoportot alkotnak. Ők a falu felé fordulnak, de a falu igazi életét még csak alig sejtik: munkáik nagy része csak a népszínművek hatását nyújtja.

Ferenczy Károly, Fényes Adolf, Kernstock, Mednyánszky, Szinyei-Merse, Rippl-Rónai, Vaszary már szembefordulnak a hazugságábrázolással, új utakat keresnek. Ut-törő munkájukat azonban a társadalom nem érti meg, mondani-valójuk: a valóság idegen a polgári társadalom számára. A munkásság, amely megértette volna őket, a mindennapi kenyérért való harc közben csak sávárogra nézhetett a kultúra felé.

Ma megváltozott a helyzet, s ahogy fejlődik társadalmunk, a dolgozó nép úgy jut egyre közelebb a művészethez. S a művészet így jut egyre közelebb ahhoz az időhöz, amikor önként, természet-

„Festészet és társadalom“ — ez a Fővárosi Népművelési Központ legújabb kiállításának. A kicsiny kiállítási helyiségben tizenhat nagyszerű alkotás sorakozik egymásmellette, a magyar művészet fénykorából való csodálatos képek — így önmagukban is élmény szemléletük. De a kiállítás ennél az esztétikai és retrospektív szempontból többet mond és többet akar. Benczur Gyula, Bihari Sándor, Ferenczy Károly, Fényes Adolf, Hollósy Simon, Kernstock Károly, Liesen-Mayer Sándor, Lotz Károly, Mednyánszky László, Munkácsi Mihály, Réti István, Rippl-Rónai, Székely Bertalan, Szinyei-Merse, Vaszary egy-egy ragyogó és jellemző alkotása alatt magyarázó szövegek állanak, melyek a nézőt aktuális társadalmi szemléletre is megtanítják. A szövegek sorra elmondják, milyen összefüggésben állott az illető művész az akkori társadalommal, a vezető társadalmi rétegekkel, mint készítették ezek a nézetek a művészt a maguk szolgálatára, mint vált a művészet az uralkodó rétegek kiszolgálójává, avagy megjelenítőjévé. A katalógus pedig elmondja (ezt a bevezetést Rabinovszky Máriusz írta), hogy a kiállítás célja: közelebb hozni a művészet kérdéseit a dolgozókhoz, a dolgozók szocialista fogalomköréhez: ilyen szempontból tehát bizonyos összefüggések világánál lehetnek «reakciós» képek, lehetnek «haladó» képek és a színvonalak sem képviselik mind a haladást. Mindenesetre mindenki örömmel osztozik abban a nemes szándékban, hogy a művészet problémái a dolgozókhoz közel kerüljenek. Mi a magunk részéről szívesen láttuk a kiállítást önmagában is; az összeválogatás izléses és tanulmányos volta sok magyarázat nélkül is megmutatja az akadémizmusból és a történelmi iskola mulandó ragyogásából és mesterséges romantikájából mint hajlik át a századfordulón a felszabadulást hozó nagybányaiak és a plein-airé színeiben, a modernebb eszközök út-törő és nagyszerű alkalmazásával művészetünk a mindennapok és a nép felé! Önmagában is emlékeztető ez a kiállítás művészetünk ragyogó korszakaira, a nézők boldogan veszték el a formák és színek viszáhozhatatlan varázslatában.

UJSAGS: Budapest, Te

FIGYELŐ
UJSAGSZELVENY VALLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 299-632.

Magyar Nemzet
Lap: 1949 FEB 17
Megjelent: